

Reslövs kyrka

Lunds stift

Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning

HENRIK NILSSON 2016-10-04

Max Laserna
Byggnadsantikvarie

Svenska kyrkan
LUNDS STIFT

Reslövs kyrka

Marieholms församling, Frosta kontrakt, Lunds stift, Reslövs socken, Reslöv 57:1–Hus nr 1, Eslövs kommun, Skåne län, Skåne.

Beskrivning och historik

Kyrkomiljön

Kyrkbyn Reslöv är belägen i utkanten av tätorten Marieholm (före 1805 Sibbarp) som växte fram i och med järnvägens intåg under 1800-talets andra hälft. Det omgivande landskapet består av öppen åkermark som i nordöst övergår i ett mer kuperat skogslandskap. Ett par hundra meter söder om kyrkan rinner Saxån, som under medeltiden var seglingsbar och en viktig transportled med hamn i bland annat Reslöv. Trakterna kring ån är rika på fornlämningar och spår efter flera äldre boplatser har registrerats i närheten av kyrkan.

Efterledet -löv i skånska Ortsnamn (-lev i danska) har betydelsen ”arvegods”. Namnet Reslöv härstammar enligt traditionen från en stormansgård på 500-talet där förledet kopplats till en storman vid namn Reidar, varför betydelsen för Reslöv skulle vara ”Reidars arvegods” eller helt enkelt ”Reidars ägor”.

Flygbild över Reslöv 2014, tagen från sydväst. Foto: Pär-Martin Hedberg.

Kyrkan ligger på en mindre höjd, där en sänka med en ringlande bäck i nordost skiljer kyrkogården från prästgården som idag är församlingsgård. I söder går en gångväg till Marieholm, och i norr landsvägen mellan Marieholm och Eslöv. Norr om landsvägen ligger det gamla kyrkstallet, senare församlingshem, som idag är privatbostad.

Kyrkobyggnaden

Reslövs kyrka uppfördes som en romansk stenkyrka med långhus, kor med halvrund absid samt torn i väster vid slutet av 1000-talet eller 1100-talets början. Att kyrkor försågs med torn var vid denna tid mycket ovanligt. På platsen fanns innan dess en träkyrka från 900-talet. Vid mitten av 1100-talet utsmyckades kyrkan invändigt med kalkmålningar. Ett undre målningslager finns under detta, sannolikt ursprungligt från kyrkans uppförande.

Tornet valvslagning anses vara kyrkans äldsta och utfördes under 1200- eller 1300-tal. Någon gång under 1300- eller 1400-tal uppfördes vapenhus vid syd- och nordportalerna. Under 1400-talet valvslogs också kyrkorummet, vilket med största sannolikhet går att koppla till de gotiska takstolarna som enligt dendrokronologiska undersökningar bör ha tillkommit cirka 1420. Under 1500-talet revs absiden i öster och istället tillkom en kvadratisk sakristia i tegel som valvslogs vid uppförandet.

I närheten av Reslöv ligger godset Trolleås, som räknas som ätten Thotts stamgod och innan det 1682 övergick i släkten Trolles ägo endast benämndes Näs. Reslövs kyrka har fungerat som patronatskyrka åt godset och kyrkans patronus har bekostat flera inventarier och arbeten i kyrkan. På 1630-talet tillkommer exempelvis kyrkans nuvarande predikstol genom en donation från Tage Ottesen Thott, som under kommande decennier även bekostar en taktäckning av hela kyrkan i bly samt ny altartavla, silverkalk och mässhake.

1654, under Horns krig, bortförs kyrkklockan av svenska trupper till Markaryds kyrka. När Reslövs församling på 1700-talet återkräver klockan svarar Markaryd att klockan enligt deras kyrkbok först hade stulits från Markaryd till Reslöv. Eftersom klockan nu är omgjuten kan den rätta tillhörigheten inte fastställas, och Reslövs församling drar efter denna förklaring tillbaka sitt krav på återlämnande. De första bevarade inventarieförteckningarna och beskrivningarna av kyrkan upprättas under slutet av 1600-talet. I dessa handlingar nämns inte det norra vapenhuset, varför det är sannolikt att det rivits vid denna tid.

1799 utvidgas kyrkan med en korsarm i norr och 1821-22 uppförs även en i söder, vilket medför att det södra vapenhuset rivs. De båda korsarmarna står på vapenhusens västra grundmurar men är ungefär dubbelt så breda som de medeltida vapenhusen var.

1837 kläs kyrkans bly- och tegeltak om med kopparplåt undantaget tornspiran och delar av långhustaket som alltjämt är blyinklädda. På 1850-talet får kyrkan nya fönster och dörrar. Invändigt tillkommer nytt golv, slutna bänkkvarter samt en spiraltrappa i vapenhuset. Arbetena överses troligen av C.G. Brunius som decenniet tidigare upprät-

tat en beskrivning av kyrkan. 1859 installeras ny orgel, tillverkad av Sven Fogelberg i Lund, på läktaren i väster. 1877 uppförs en mindre kvadratisk tillbyggnad för värmeanläggning mellan koret och norra korsarmen. 1902 grävs källare under tillbyggnaden.

1904 dokumenterar domkyrkoarkitekten Theodor Wählin Reslövs kyrkan och upp-
rättar ett restaureringsprogram. Av Wählin's dokumentation framgår bland annat att
valvens ribbor och gördelbågar var kvadermålade samt att sakristian doldes bakom ett
skrank i nygotiskt utförande. Han beskriver även romanska kalkmålningar ovanför
valvslagningarna, på östra långhusväggen och på samtliga väggar i koret. Wählin's res-
taureringsförslag blir omfattande men när arbetena genomförs 1909 kommer endast
en bråkdel av förslaget förverkligas. Kyrkan får då sina nuvarande öppna bänkkvarter
och troligen även nytt golv av viktoriaplattor. En ny orgel tillverkad av Åkerman &
Lund i Stockholm med fasad ritad av Wählin installeras på läktaren.

1918 installeras elektrisk belysning och 1929 får kyrkan elektriskt värmesystem. 1933
genomförs förändringar i koret då altarbord, altarring och korskrank tillverkas efter
ritningar av länsarkitekt Nils A. Blanck. Altarring och korskrank utförs i det för tiden
mycket moderna materialet masonit. Den tidigare altarringen i järnsmide hade till-
verkats på 1800-talet av en lokal smed, en likadan finns ännu bevarad i Östra Karaby
kyrka.

*Kyrkorummet i början av 1900-talet med kvadermålade sköld- och gördelbågar och stängda bänkkvarter. Foto: Theodor Wählin. Bilden hämtad från Riksantikvarie-
ämbetets bilddatabas Kulturmiljöbild.*

Domkyrkoarkitekten Eiler Græbe upprättar 1948 handlingar för restaureringar av kyrkan som bland annat omfattar flyttning av orgeln till norra korsarmen, ny altarbarriär, nya golv, samt ändring av bänkar, bänkkvarter och fönster. De flesta av åtgärderna genomförs dock inte förrän vid en restaurering 1964–65 under ledning av arkitekt Torsten Leon-Nilson samt 1978–79 efter arbetsbeskrivningar av byggmästare Nils Pehrson, Stävie. Förändringarna under dessa decennier präglar än idag kyrkorummet.

Under 2000-talets första hälft installeras jordvärme i kyrkan varpå det tidigare pannrummet ombyggs till RWC. 2009–2010 byts tornspirans stomme från 1692 ut mot en nytillverkad kopia och blyplåtarna gjuts om. Församlingen hade av ekonomiska skäl önskat byta takmaterial till kopparplåt, men förslaget avsågs av länsrätten med hänvisning till blytakets kulturhistoriska värden.

Exteriör

Reslövs kyrka består av kvadratisk västtorn, långhus med korsarmar i norr och söder, kor samt längst i öster en rakt avslutad sakristia. Korsarmarna är i det närmaste att betrakta som sidoskepp, då de upptar näst intill hela långhusets längd som därmed inte har några synliga fasader. I mötet mellan norra korsarmen och koret finns en mindre kvadratisk utbyggnad.

Tornet och dess dekorativa detaljer som listverk och hörnpilastrar är slätputsade, medan övriga fasader är spritputsade. Kyrkan är i sin helhet kalkvittad. Korsarmarna vilar på en spritputsad, svagt framskjutande sockel. Övriga byggnadsdelar saknar synlig sockel. Långhus, korsarmar, kor och sakristia har kopparavtäckta sadeltak torntaket och spiran är avtäckta med blyplåt.

De rundbågiga fönsteröppningarna i korsarmar, kor och sakristia tillkom vid mitten av 1800-talet. Omfattningarnas utformning i rött tegel som kragar in i tre raka språng delas med dörromfattningarna i väst-, nord- och sydportalerna, medan östportalens innersta tegelsprånget uppdelats i en lägre rundbåge med överliggande rundfönster. Norra och södra portalernas rakslutade pardörar i ek med lunettformade överljus är från samma tid. Överljusens färgade

Kyrkan sedd från väster.

glas är blyspröjsade i geometriska former. Östportalens dörrblad i brunlackad furu är liksom västportalens tillverkade 1965. Fönsterbågarna i brunlackad ek tillkom 1978–79 och är försedda med två isolerglas med ett mellanliggande blyspröjsat fönster. Varje fönsteröppning har sex bågar, de fyra nedersta rektangulära medan de två översta följer öppningens rundbågeform.

Västportalen i tornet fungerar som kyrkans huvudingång och utgörs av en rundbågig omfattning i handslaget rött tegel i tre språng. I denna sitter en rakt avslutad pardörr klädd med brunlackad, stående furupanel som tillkom vid 1965 års restaurering. Trycke och låsskylt i mässing av modernt snitt utan profilering. Nedtill en sparkplåt i koppar. Ovan pardörren ett lunettformat överljus med klarglas som delas av en vertikal spröjs. Utanpå lunettbågen sitter ett smitt järngaller. På tornets södra sida står en kraftig strävpelare avtäckt med kopparplåt. På norra sidan i andra våningen finns tornets enda fönsteröppning, en smal rektangulär öppning som är ursprunglig. Vid övergången till klockvåningen, som troligen tillkommit senare, kragar murverket in. Ljudöppningarna i fyra väderstreck består av två smala rundbågiga öppningar vardera, som ursprungligen varit kopplade med kolonnetter. Tornhuven i barockstil med karnisformade fall avslutas med en tornspira ståendes på en öppen lanternin.

Interiör

Kyrkans huvudentré leder in till vapenhuset i västtornets bottenvåning. Golvet är belagt med åttkantiga gula tegelplattor med svarta kvadratiska hörnstenar. Väggarna och det fyrdelade ribbvalvet är vitkalkade. Rummet domineras av den omsorgsfullt utformade spiraltrappan i brunmålat trä som leder till tornvinden. Vapenhuset är i övrigt inrett med bokbord, kapphängare och kyrkans series pastorum. Två äldre gravstenar är uppställda mot södra och västra väggen. Det glasade vägg- och dörrpartiet med ramverk i ek avskiljer vapenhuset från långhuset i öster.

Tornets övre våningar har brädade golv och oputsade murar. Från andra tornvåningen nås kyrkvinden genom en högt placerad, smal romansk öppning i murverket. I andra tornvåningens nordvästra hörn finns rester av en murad ej ursprunglig torntrappa. Fjärde våningen utgör klockvåning, där klockbocken i ek återfinns under takspiran. Klockbocken tillkom enligt kyrkans räkenskaper 1742 men anpassades sannolikt 1768 för två klockor.

Långhusvindens medeltida taklag i ek har som tidigare nämnts daterats till cirka 1420, medan koretets taklag i furu tillkommit senare. Sakristians taklag består av återanvänt timmer, mestadels i ek men även furu. Frånsett korsarmarnas tunnvalv är kyrkans valv oisolerade. På långhusets östra gavelsida samt på östra och norra sidan av koret upptäckte Theodor Wählin 1904 kalkmålningar i två lager. Det övre lagret är daterat till 1150-tal vilket gör de underliggande målningarna till några av de äldsta bevarade kalkmålningarna i Skåne. Flera av målningarna har emellertid förstörts sedan Wählin upptäckte dem, och de fragment som ännu finns kvar är i dåligt skick.

Långhus, kor och den södra korsarmen. Sydportalen kröns av en prydnadsgavel från en tidigare orgelfasad tillverkad 1859.

Kyrkorummet består av det romanska långhuset som genom stora rundbågiga valvöppningar avskiljs från korsarmarna från 1700-talets slut respektive 1800-talets början. Långhuset har två kvarter med öppna bänkkvarter på ömse sidor mittgången och detsamma gäller för södra korsarmen. Norra korsarmen har ett kvarter i den östra delen medan det tidigare kvarteret i väster fick lämna plats för orgeln 1965. Golvet är belagt med kvadratiska röda tegelplattor förutom i långhusets två bänkkvarter och vid orgeln, där det ligger lackade furugolv. Korsarmarnas tak består av putsade tunnvalv av trä. Långhusets två travéer är slagna med spetsbågiga korsvalv mellan spetsbågiga sköld- och gördelbågar. Valv, sköld- och gördelbågar, hörnpilastrar är liksom väggarna vitkalkade. På gördelbågen norr om väggpartiet mot vapenhuset finns frilagda kalkmålningar som troligen utförts på 1400-talet.

Genom den romanska triumfbågen och via två trappsteg i sandsten nås koret, som avgränsas mot sakristian i öster av altarpopsatsen och tribunbågen. Golven är sedan 1979 belagda med kvadratiska kalkstensplattor, grå i sakristian och röda i koret. Vägg, valv och fönstersmygar är vitkalkade. I sakristians ingång rakt i öster sitter en gråmålad trädörr med kvadratiska fyllningar från mitten av 1800-talet.

Inredning och inventarier

Altaret består av ett blockaltare i rött helsingborgstegel med skiva av slipad kalksten. Altaret tillverkades 1979 och ersatte då ett liknande altare som 1933 uppförts av byggmästaren Olof Svensson i Marieholm efter ritningar av länsarkitekt Nils A. Blanck.

Altaruppsatsen från 1965 är ritad av Torsten Leon Nilsson och består av en gavelformad skärm i ek, som liksom altaret närmast är en replika av en altaruppsats från 1933. *Altartavlan* framställer bergspredikan och målades 1933 av konstnären Hugo Gehlin.

Altarringen i ek från 1967 är ritad av Torsten Leon Nilsson och består av raka parställda ståndare med profilerade över- och underliggare. Knäfallet är klätt med blått tyg. Ekpartierna var tidigare vitkalkade.

Predikstolen tillverkades 1630 av bildhuggaren Statius Otto i Lübeck och skänktes tillsammans med en baldakin som inte finns bevarad till kyrkan av dess dåvarande patronus Tage Ottesen Thott. Den firsidiga korgen vilar på ett karnisformat understycke och har panelfyllningar i skuren relief som framställer Kristi födelse, korsfästelsen, uppståndelsen, himmelfärden och yttersta domen. Fyllningarna avgränsas av skulpturer föreställande de fyra evangelisterna och två apostlar med respektive attribut. Predikstolen har målats om och restaurerats vid minst fyra tillfällen, 1751, 1774, 1937 och 1980. Trappans vinkelställda sidostycken i ek tillkom 1979 och har tre fyllnings speglar vardera.

I altartavlan från 1933 med titeln "Jesus undervisar sina apostlar" lär konstnären Hugo Gehlin ha målat in både sig själv och sin hustru som två av apostlarna.

Predikstolen från 1630.

Dopfunten i sandsten tillskrivs Höörgruppen och Mårten stenmästare och ska ha tillverkats vid 1100-talets slut. *Dopfatet* i driven mässing är ett holländskt arbete från 1621. Funten är målad i rödbrun kulör och cuppan pryds av en bred palmettfris med druvklasar, rundlar och liljor. 1693 nämns en skada i funtens ena sida som idag är lagad med murbruk och 1830 sägs dopfunten stå på en bottensten som inte längre finns bevarad. Vid restaureringen 1978–79 flyttades dopfunten ner från korets nordvästra hörn och fick sin nuvarande placering i långhuset norr om triumfbågen.

Bänkinredningen från 1909 i öppna kvarter ritades av Theodor Wåhlin och är målad i en blå kulör med accenter i rött och grått. I sitt ursprungsutförande hade bänkarna ett typiskt nygotiskt utseende med detaljer som fyrpass i relief och rundlar på gavelkrönen. Gavlarnas utformning förenklades på 1940-talet efter inrådan från Byggnadsstyrelsen samtidigt som sitsarna breddades. Bänkgavlarna i Eslövs kyrka har en utformning som i det närmaste överensstämmer med hur bänkarna i Reslöv såg ut innan dessa ändringar.

Orgeln tillverkades 1965 av Fredriksbergs Orgelbyggeri i Hilleröd, Danmark och har 15 stämmor fördelade på manual och pedal. Den modernistiska fasaden i ek med synliga pipor ritades av Torsten Leon-Nilson 1964.

Kyrkan har två *kyrkklockor* i malm. Storklockan är enligt inskriften omgjuten 1910 av Joh. A. Beckman & Co i Stockholm och rikligt utsmyckad med bland annat bårder av eklöv, ekollon, vinrankor och tuppar samt motiv av änglar hållandes guds allseende öga och en svan omgiven av en törnekrans. Lillklockan är omgjuten 1768 av Andreas Wetterholtz och pryds av en akantusfris och inskrifter.

Reslövs kyrka har därtill ett flertal inventarier av stort kulturhistoriskt intresse. Bland annat kan nämnas triumfkrucifix och rökelsekar från 1400-talet (vilka förvaras på Historiska museet i Lund), mässhakar från 1600-respektive 1700-talet, en malmstake från 1600-talet samt en klotformad nattvardssamovar i försilvrad mässing från 1800-talet.

Kyrkogård

Kyrkogårdar som vi känner dem idag, med gångsystem, gravkvarter och gravmonument är ett fenomen som fick sitt genomslag så sent som på tidigt 1800-tal. Medeltida kyrkogårdar var enkelt utformade, gräsklädda och trädlösa, där gravplatserna utgjordes av låga gravkullar utan särskild markering än möjligen ett enkelt träkors. I särskilda fall kunde liggande hällar förekomma, och i mer modern tid var enkla träramar med blomsterplanteringar vanliga som gravutsmyckning.

Reslövs kyrkogårds äldsta delar har sannolikt varit utformade på liknande vis, och precis som för de flesta medeltida kyrkogårdar var dessa placerade i kyrkans absoluta närhet. De förnämsta gravplatserna, näst att begravas inne i kyrkan, var i kyrkans takdropp. Gravarna var vanligen samlade söder om kyrkan eller i öster i närheten av koret, men gravplatser i norr och väster var också brukligt.

I början av 1890-talet anlades den så kallade nya kyrkogården ett par hundra meter öster om kyrkan och prästgården. Arkitekturen var typisk för det sena 1800-talet, med kvadratisk planform, strängt symmetriska kvarter och gångsystem samt ett centralt placerat nygotiskt gravkapell i rött tegel. På 1950-talet fanns planer på att utvidga kyrkogården åt väster som aldrig kom att förverkligas. Nya kyrkogården bevarar än i dag en tydlig 1800-talskaraktär, även om element typiska för 1900-talet som gravstenar i lägre skala och lågt klippta infattningshäckar eller stenramar tillkommit. Gravkvarteren är dels gräsbevuxna, dels liksom gångsystemen belagda med singel. Kyrkogården omgärdas av häckar och en trädkrans av lindar samt i norr och öster av en låg betonggjuten mur med frilagd stor sparsten.

På en ritning över gamla kyrkogården från 1911 av länsträdgårdsmästare C J Lenné, som möjligen hör samman med en utvidgning, finns indelade gravplatser endast i två kvarter, sydväst och nordväst om kyrkan. Kyrkogården har här samma yttre avgränsningar som idag. De delar som inte har indelade gravplatser har karaktär av engelsk park, med asymmetriska gångsystem och oregelbundet placerad växtlighet.

1945 anlades en urnlund i ett kvadratisk kvarter väster om kyrkan och 1960 hade gamla kyrkogården i sin helhet indelade gravplatser där gångsystemen i viss utsträckning rätats upp för att skapa kvadratiske gravkvarter. 1985 anlades en minneslund på andra sidan bäcken öster om kyrkogården.

Gamla kyrkogården har haft samma planform sedan 1911. Överst i bild skimtar nya kyrkogården som anlades i början av 1890-talet. Foto: Pär-Martin Hedberg.

Idag präglas kyrkogården ännu av den asymmetriska planen från tidigt 1900-tal och den smått kuperade topografin. Kvarteren närmast kyrkan är gräsbeklädda med äldre, relativt få, gravvårdar. Ett kvarter i sydost utgör askgravplats. Kvarteren i sydväst respektive nordväst har högresta stenar typiska för tiden kring sekelskiftet 1900. Väster om kyrkan dominerar kyrkogårdsarkitekturen från mitten av 1900-talet där vårdarnas höjd och gravplatsernas storlek är mer återhållsam. Längst i väster finns ett flertal äldre gravstenar uppställda.

Generellt inramas de singelbelagda gravplatserna av mycket lågt klippta infattningshäckar eller stenramar. Kvarteret med urngravplatser som anlades 1945 urskiljer sig genom att omgärdas av en meterhög tujahäck och liggande hällar. Den oregelbundna vegetationen utgörs främst av barrträd som idegran, en och tuja men även inslag av lövträd förekommer. Kyrkogården kringgärdas i norr och öster av stenmurar och i söder och väster av järnstaket. Ingångar finns i norr, öster och sydost genom grindar av smidesjärn.

Byggnader på kyrkogården

På gamla kyrkogården finns i byggnader utöver kyrkan. Vid anläggandet av nya kyrkogården uppfördes ett centralt placerat gravkapell i vad som brukar kallas avtagande nygotisk stil, där andra stilarter, i detta fall nyromantik, blandas med nygotikens formspråk. Byggnaden är uppförd i rött tegel i kryssförband med rundbågiga fönster- och portomfattningar, rundbågefriser och krenelering.

På kyrkogården öster om kyrkan står den utbytta tornspirestommen från 1692.

Gravkapellet på nya kyrkogården uppfördes under tidigt 1890-tal.

Kulturhistorisk karaktärisering för Reslövs kyrkoanläggning

Reslövs kyrka uppfördes som en romansk stenkyrka med västtorn, långhus och kor med halvrund absid vid slutet av 1000-talet eller 1100-talets början. Att romanska sockenkyrkor försågs med torn redan vid uppförandet var vid denna tid ovanligt och brukar tolkas som en symbol för kyrklig eller världslig maktutövning. Byggherren bör således haft en betydande maktposition, vilket även kyrkan i sig är ett tecken på då den var ovanligt stor för tiden. Den är dessutom en av få skånska sockenkyrkor från denna tid som helt är uppförd i kvaderhuggen sandsten och de romanska murverken är därför intressanta ur byggnadsteknikhistoriskt och byggnadsarkeologiskt perspektiv. Under medeltiden valvslogs kyrkan och på 1500-talet ersattes den halvrunda absiden av en kvadratisk sakristia. Dagens planform, fränsett utbyggnaden för värmeanläggning, fick kyrkan i och med uppförandet av de båda korsarmarna under sent 1700-tal och tidigt 1800-tal.

Exteriört är det också de väl tilltagna korsarmarna och de högresta rundbågiga fönster- och dörröppningarna från 1800-talet som tillsammans med de ursprungliga romanska byggnadsvolymer karaktäriserar kyrkan. Utbyggnad av romanska kyrkor förekom i stor utsträckning under 1800-talet och speglar befolkningsökningen vid tiden. Mest intressant är dock den blytäckta tornhuvu i barockstil som sätter tydlig prägel på kyrkan. Bevarade blytak finns idag endast på fem kyrktorn i Skåne.

Interiört finns avtryck från flera delar av kyrkans 900-åriga historia. Medeltiden är ännu närvarande i valvslogningarna och de ursprungliga romanska triumf- och tribunbågarna, byggnadselement som har avgörande betydelse för upplevelsen av kyrkorummet. Ovan valven på kyrkvinden finns kalkmålningar i två lager, varav de underliggande målningarna bör vara utförda i samband med att kyrkan byggdes. Detta gör dem till några av Skånes äldsta bevarade kalkmålningar, med ett mycket höga konsthistoriska värden. Dopfunten utgör kyrkans äldsta inventarium och har tillskrivits Mårten stenmästare som bör ha tillverkat den i slutet av 1100-talet. Dopfatet, ett holländskt 1600-talsarbete i driven mässing, är ett sällsynt inslag i svenska kyrkor.

Predikstolen som tillverkades 1630 av bildhuggaren Otto Skopius har höga konstnärliga och konsthistoriska värden men är också en symbol för kyrkans tid som patronatskyrka, då den skänktes till kyrkan av dess dåvarande patronus Tage Ottesen Thott. Den hantverksmässigt skickligt utförda spiraltrappan i vapenhuset och sydportalens prydnadsgavel från en tidigare orgelfasad är interiörens främsta representanter för 1800-talet, medan det tidiga 1900-talet tar plats i kyrkorummet genom bänkinredningen i öppna kvarter. Bänkgavlarna har dock fränstagits sitt ursprungligen utpräglade nygotiska formspråk i och med de förenklingar som gjordes på 1940-talet.

I och med 1960- och -70-talens restaureringar introduceras ett modernistiskt uttryck som ännu sätter stor prägel på kyrkorummet. Altaruppsats, altarring, orgel, trappbarriär till predikstolen samt skiljeväggen mellan långhus och vapenhus är genomgående

utförda i ek. Materialvalet kontrasterar tydligt mot de vitkalkade väggarna och valvkapporna och knyter samman kyrkorummets modernistiska inslag, samtidigt som det nedtonade formspråket gör att de underordnar sig den övriga fasta inredningen.

Bland de inventarier som inte redan nämnts framträder mässhakarna från 1600- och 1700-talen samt den klotformade nattvardssamovaren i försilvrad mässing från 1800-talet som mest intresseväckande.

Reslövs gamla kyrkogård karaktäriseras av den lätt kuperade topografin och den asymmetriska planen med delvis svängda gångsystem. I två kvarter, sydväst respektive nordväst om kyrkan, dominerar högresta gravstenar typiska för det sena 1800-talet och tidiga 1900-talet. Väster om kyrkan präglas istället kvarteren av de mer småskaliga gravvårdar som blev vanliga från 1930-talet och framåt. Nya kyrkogården är med sitt nygotiska gravkapell ett mycket tidstypiskt exempel för det sena 1800-talets kyrkogårdsarkitektur.

Att tänka på:

- Medeltida byggnadselement som murverk, valvslagningar och taklag har höga byggnadsarkeologiska värden.
- De romanska kalkmålningarna ovanför valven hör sannolikt till de äldsta bevarade i Skåne. Målningarna är i dåligt skick, bland annat finns avfallna putsbitar med målningar. Förfallet bör stoppas genom konservering.
- Tornspirans blytak har höga byggnadsteknikhistoriska värden. Blytak finns endast bevarat på fem kyrktorn i Skåne.
- Överljuset i östportalen är den enda kvarvarande fönsterbågen från 1800-talet, och östporten är den enda som helt tycks ha genomgått förändringar. Östportalen har därför i sitt nuvarande skick höga bevarandevärden.

Skydd m.m.

Kyrkan och kyrkotomten skyddas som kyrkligt kulturminne enligt 4 kap. kulturmiljölagen.

Kyrkan och kyrkogården ingår i fornlämningsområde Reslöv 7:1. Lämnningen avser bytomt för Norra Reslövs by enligt 1775 och 1807 års kartor och skyddas enligt 2 kap. kulturmiljölagen.

Källor och litteratur

Reslövs kyrka, Lunds stift, Skåne län, Reslövs kyrkliga samfällighet – Underhållsplan 2009-04-06). Wikerstål Arkitekter AB, Helsingborg.

Rapport 2010:73: Reslövs kyrka – renovering av tornspiran, Antikvarisk kontroll 2009-2010. Regionmuseet i Kristianstad.

Diverse arkivmaterial, Antikvarisk-topografiska arkivet, Stockholm.

Diverse arkivmaterial, Reslövs församlingsarkiv.

Riksantikvarieämbetet. Fornsök: <http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html>, hämtad 2016-10-04.

Riksantikvarieämbetet. Kulturmiljöbild: <http://kmb.raa.se/cocoon/bild/kont-7c817f-19454b342c7e1f2b737929421c64537b2f>, hämtad 2016-09-30.

Platsbesök 2016-02-18. Informanter: Nils-Olof Gunnarsson, Malin Gustavsson, Bo Olsson.

Övriga uppgifter

Inventeringsdatum: 2016-02-18

Fältinventering: Henrik Nilsson och Max Laserna

Foto (där inte annat anges): Henrik Nilsson och Max Laserna

Layout: Henrik Nilsson

Kvalitetsgranskning: Max Laserna, byggnadsantikvarie

Färdigställd: 2016-10-04